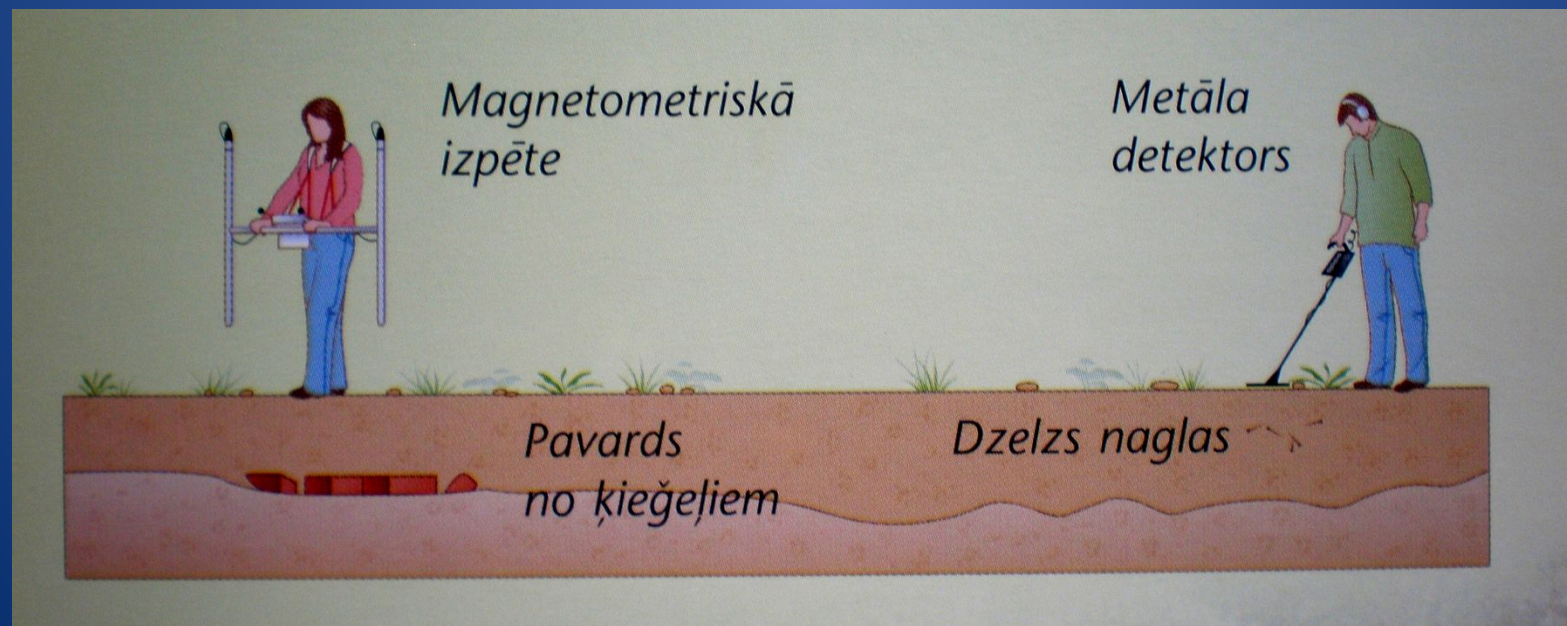
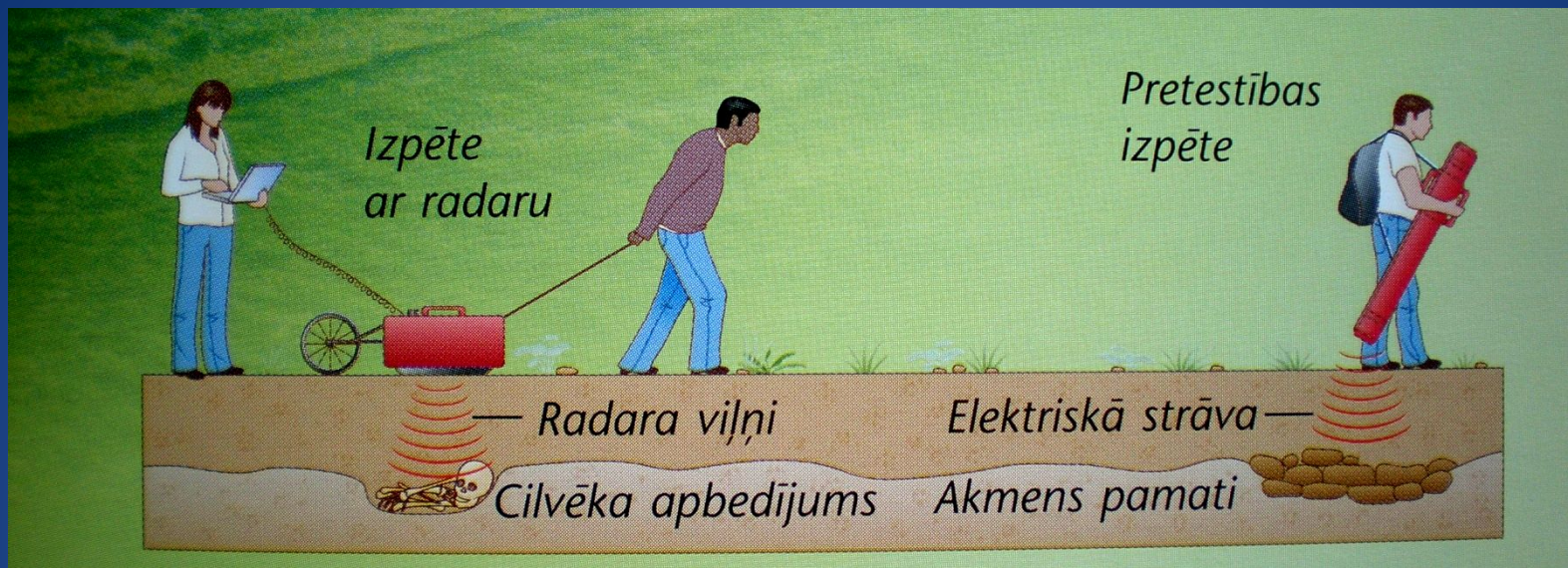

Kas ir vēstures palīgdisciplīnas?

Vēstures palīgdisciplīnas ir dažādas vēsturei radniecīgas zinātnes, kuras palīdz vēstures izpētē.

Paīgdisciplīna	Raksturojums
Arheoloģija	Pēta cilvēku sabiedrības attīstību pēc lietiskajiem vēstures avotiem. Lietiskos avotus parasti iegūst veicot arheoloģiskos izrakumus, pēc tam tos klasificē un interpretē.
Etnogrāfija	Pēta pasaules tautu kultūru, to izcelšanos. Vāc etnogrāfisko materiālu, to klasificē un interpretē.
Hronoloģija	Pēta dažādu tautu gadu skaitīšanas sistēmas un laika noteikšanas paņēmienu kalendāros. Palīdz saskaņot dažādas atšķirīgas laika skaitīšanas sistēmas un noteikt laiku pēc mūsdienās pieņemtā kalendāra.
Numismātika	Pēta monētas, kā arī papīra naudaszīmes, medaļas, ordeņus un godazīmes.
Heraldika	Pēta ģērboņu izcelsmi, tajos esošo simbolu nozīmi.
Genealoģija	Pēta radurakstus, dzimtu atsevišķu personu izcelsmi. Veido dzimtas kokus.
Antropoloģija	Pēta cilvēka izcelšanos.
Paleobotānika	Pēta augu valsti un izmaiņas tajā senatnē.
Epigrāfika	Pēta uzrakstus uz akmens plāksnēm, klintīm, celtnēm, māla, koka u.c. Izstrādājumiem

Arheoloģisko pieminekļu meklēšana

Kā veic arheoloģiskos izrakumus?

Kad izrakumu laukums ir sagatavots un atsegts kultūrslānis sākas arheoloģisko liecību meklēšanas process

Atrastās arheoloģiskās liecības precīzi atzīmē izrakumu vietas kartē un dokumentē.

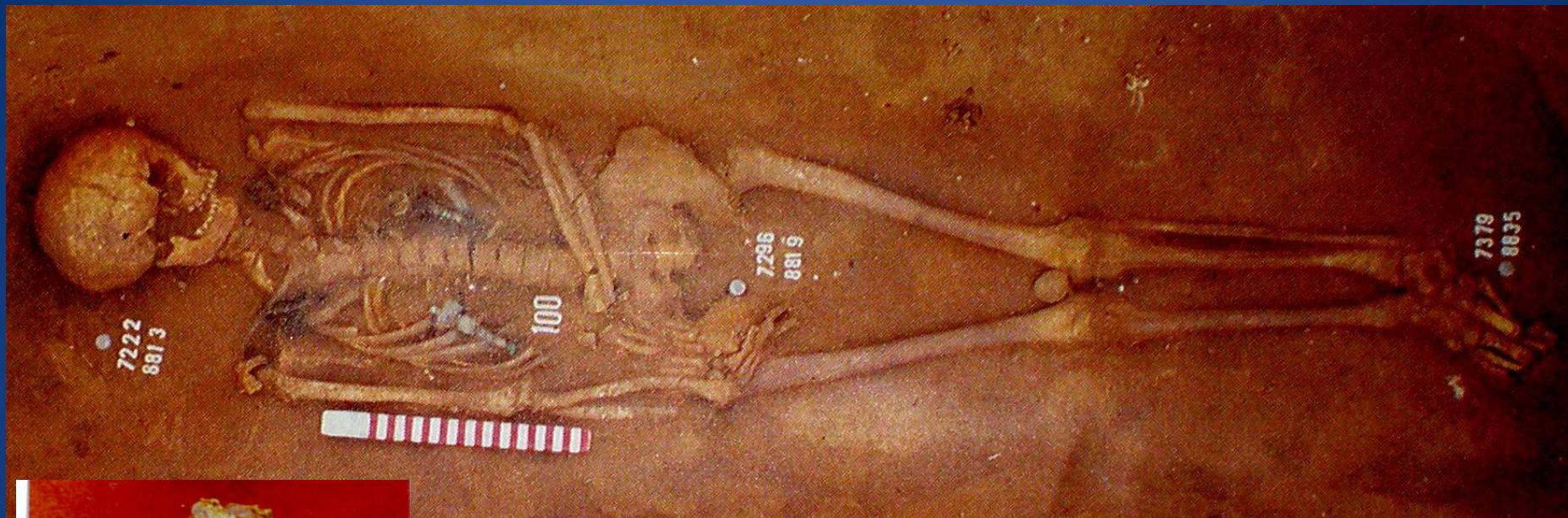

Katrai arheoloģiskajai liecībai piešķir numuru pēc kura to varēs atrast kartē un arhīvā kurā tā glabāsies.

legūtās arheoloģiskās liecības izpēta laboratorijā, veic analīzes, apraksta, u.c.

Arheoloģiskie izrakumi

Vērtīgs pierādījums

Attēlā redzama sakta, kas atrasta kopā ar sievietes skeletu (skat. 43. lpp.). Sieviete apglabāta apmēram 600. gadā angļu-sakšu laikos Lielbritānijas ziemeļos. Pie adatas redzamas vilnas auduma atliekas.

Arheologi bieži atrod sen apglabātu cilvēku skeletus. Izpētot kaulus un kopā ar ķermeni apraktos priekšmetus iespējams rast priekšstatu par sadzīvi, dzīvesveidu, uzturu un slimībām.

Heraldika

Katram ģerbonim jāatbilst stingriem kritērijiem, lai tas varētu tikt uzskatīts par ģerboni nevis tikai par emblēmu, zīmi, u.t.t.

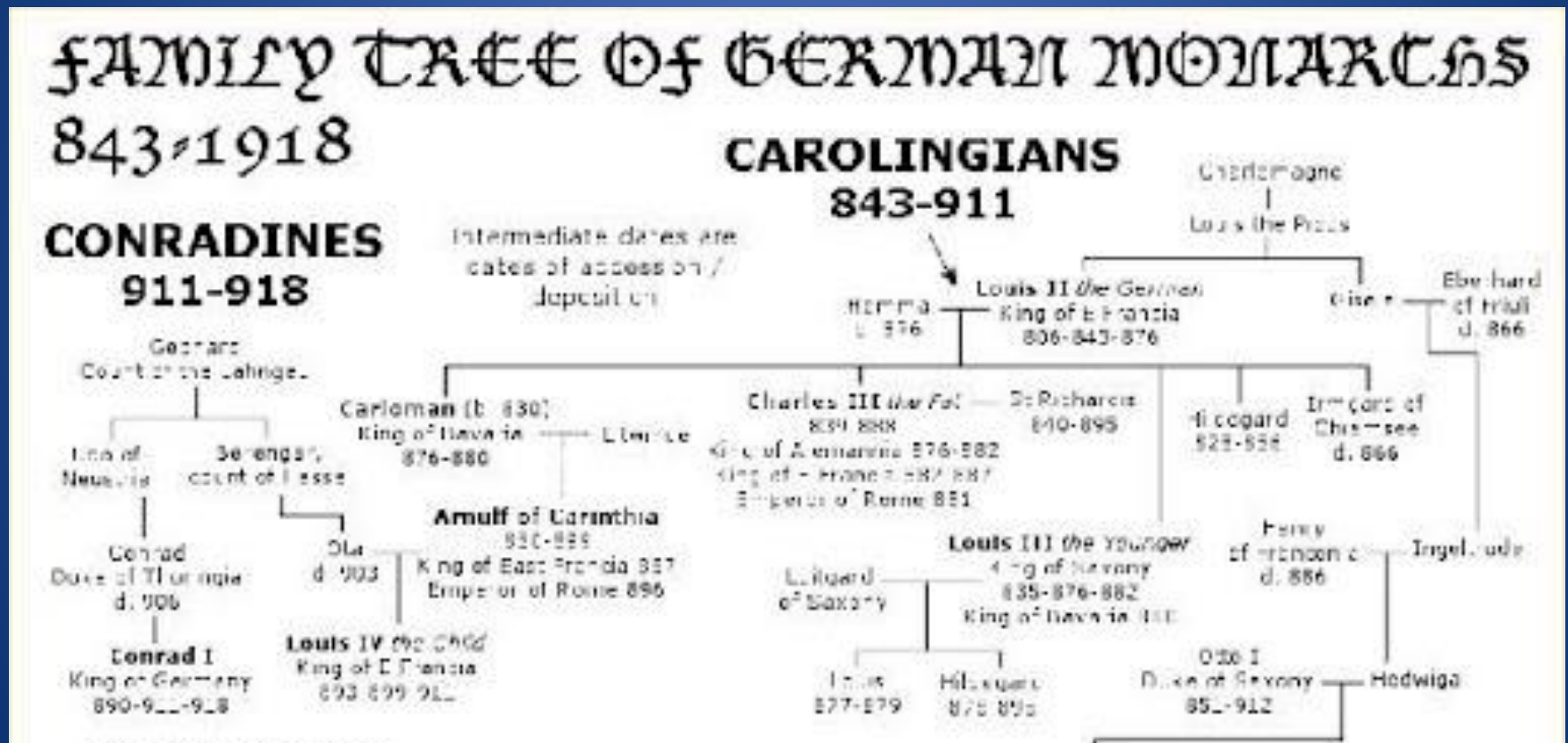

Spānijas ģerbonis

Krievijas impērijas lielais ģerbonis

Vācu karaliskā ģimene (Ģeoloģija)

Antropoloģija

Antropologi skaidro cilvēka izcelšanās problēmas un izvirza savas teorijas.

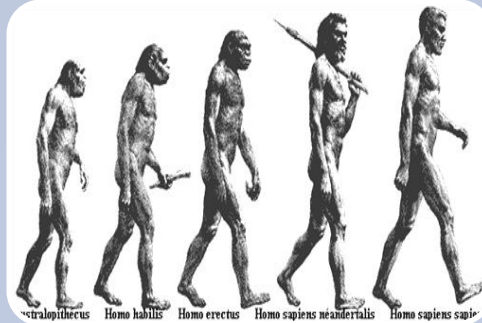
Antropologi pēta arī cilvēka izcelšanās mītus, kuri izvirzīti senajā pasaulē.

Cilvēka izcelšanās teorijas mūsdienās.

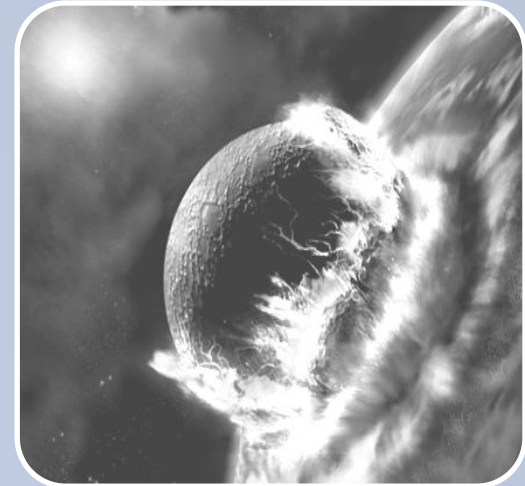
Teoloģiskā
teorija.

Pasauli un
cilvēku ir
radījis Dievs

Evolūcijas
teorija.

Radās 19.gs.
Apgalvo, ka
cilvēks radies
no dzīvniekiem
dabiskās izlases
ceļā.

Ārpuszemes izcelsmes
teorija

Visa dzīvā pamatā ir
gēni. Gēnu kods visām
dzīvības formām ir ļoti
līdzīgs, tātad viss dzīvais
cēlies no viena
pirmcēloņa (kosmosa).

Paleobotānika

Paleobotānika pēta augu valsti senatnē un izmaiņas tajā.

Paleobotānika palīdz vēsturniekiem rekonstruēt vidi kurā dzīvojuši senie cilvēki.

Paleobotāniķi palīdz arī noteikt vecumu arheoloģisko izrakumu kultūrslāņiem un noteikt kādus kultūraugus audzējuši senie cilvēki. Kultūrslāņa ziedputekšņu analīze precīzi norāda, kādi augi ir ziedējuši tā rašanās laikā, jo ziedputekšņi katram augam ir unikāli un tos iespējams identificēt pat pēc ļoti ilga laika.